

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (DEVĪTĀ PALĀTA)

2017. gada 20. jūlijā *

Kopējā ārpolitika un drošības politika – Ierobežojoši pasākumi, kas pieņemti pret konkrētām personām un vienībām saistībā ar situāciju Centrālāfrikas Republikā – Līdzekļu iesaldēšana – Lēmums par sākotnējo iekļaušanu sarakstā – Personu un vienību saraksts, kurām piemēro līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšanu – Prasītāju vārdu iekļaušana – ANO rezolūcijas īstenošana – Pienākums norādīt pamatojumu – Tiesības uz aizstāvību – Nevainīguma prezumpcija – Acīmredzama kļūda vērtējumā

Lieta T-619/15

Bureau d'achat de diamant Centrafrique (Badica), Bangi [*Bangui*] (Centrālāfrikas Republika),

Kardiam, Antverpene (Beļģija),

ko pārstāv *D. Luff* un *L. Defalque*, *avocats*,

prasītāji,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv *B. Driessen* un *P. Mahnič Bruni*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību atbilstoši LESD 263. pantam atcelt Padomes 2015. gada 2. septembra Īstenošanas regulu (ES) Nr. 2015/1485, ar ko īsteno 17. panta 1. punktu Padomes Regulā (ES) Nr. 224/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Centrālāfrikas Republikā (OV 2015, L 229, 1. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *S. Žervazoni* [*S. Gervasoni*], tiesneši *L. Madise* [*L. Madise*] (referents) un *K. Kovaļika-Bančika* [*K. Kowalik-Bańczyk*],

sekretārs *L. Gžegorčiks* [*L. Grzegorzcyk*], administrators,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2017. gada 3. aprīļa tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 Prasītāji, proti, *Bureau d'achat de diamant Centrafrique (Badica)*, saskaņā ar Centrālāfrikas tiesībām dibināta sabiedrība, un *Kardiam*, tās māsasuzņēmums, saskaņā ar Beļģijas tiesībām dibināta sabiedrība, nodarbojas ar dimantu iepirkšanu un pārdošanu.
- 2 Centrālāfrikas Republika ir jaunattīstības valsts, kuras resursu daļa balstās uz dimantu un zelta eksportu. Konkrēti, dimanti veido 40 % no Centrālāfrikas Republikas eksporta vērtības.
- 3 2013. gada martā Fransisu Bozizē [*Francis Bozizé*], Centrālāfrikas Republikas prezidentu, gāza koalīcija, kuras vairākumu veidoja musulmaņi [apvienībā] *Séléka*. Par Centrālāfrikas Republikas prezidentu kļuva viņa politiskais pretinieks Mišels Džotodia [*Michel Djotodia*]. Tas izraisīja vardarbīgas sadursmes starp *Séléka* un grupām, kuras galvenokārt veidoja kristieši un animisti, tā dēvētā “Antibalaka”.
- 4 Lai novērstu to, ka “konfliktu dimanti” veicina bruņotus konfliktus, nodrošinot konfliktējošajiem grupējumiem ienākuma avotu, tika izveidots Kimberli process, starptautiska neapstrādātu dimantu sertifikācijas sistēma. Saskaņā ar Kimberli procesa 4. iedaļas a) punktu katrs dalībnieks “izveido iekšēju kontroles sistēmu, kas paredzēta, lai izslēgtu [konfliktu dimantus] no neapstrādātu dimantu, kas tiek ievesti vai izvesti no tās teritorijas, piegādēm”. “Konfliktu dimanti” Kimberli procesā ir definēti kā “neapstrādāti dimanti, ko nemiernieku kustības vai to sabiedrotie izmanto, lai finansētu konfliktu, kura mērķis ir graut likumīgās valdības saskaņā ar ANO Drošības padomes atbilstīgajām rezolūcijām”. Dimantiem, kas atbilst Kimberli procesa prasībām, tiek izsniegts sertifikāts.
- 5 2013. gada maijā Centrālāfrikas Republika uz laiku tika izslēgta no Kimberli procesa sertifikācijas sistēmas. Šīs izslēgšanas dēļ Centrālāfrikas dimantu eksports tika aizliegts. 2014. gada jūlijā Kimberli procesā tika publicēts administratīvs lēmums izslēgt Centrālāfrikas dimantus no likumīgās tirdzniecības.

ANO ieviestie pasākumi

- 6 2013. gada 5. decembrī, reaģējot uz pilsoņu kara situāciju Centrālāfrikas Republikā, ANO Drošības padome (turpmāk tekstā – “Drošības padome”) pieņēma Rezolūciju 2127 (2013), kurā tā pauda savas “dziļās bažas par drošības situāciju, kas Centrālāfrikas Republikā turpina pasliktināties un kuru raksturo pilnīgs sabiedriskās kārtības sabrukums, tiesiskuma neesamība un spriedze starp konfesijām”. Minētās rezolūcijas 16. punktā tā “nosodīja nelikumīgu dabas resursu izmantošanu Centrālāfrikas Republikā, kas veicina konflikta tālāku attīstību, un uzsvēra, ka ir svarīgi izbeigt šīs nelikumīgās darbības, tostarp izdarot nepieciešamo spiedienu uz bruņotajiem grupējumiem, kontrabandistiem un visiem citiem dalībniekiem”.
- 7 Šajā ziņā Drošības padome Rezolūcijas 2127 (2013) 54. punktā noteica ieroču embargo. Tā arī minētās rezolūcijas 56. punktā izteica “savu stingru apņemšanos drīzumā izskatīt mērķtiecīgi virzītu pasākumu, tostarp ceļošanas aizliegumu un aktīvu iesaldēšanu, uzlikšanu personām, kuras ar savu rīcību apdraud mieru, stabilitāti un drošību, it īpaši [...] atbalstot nelikumīgus bruņotus grupējumus vai noziedznieku tīklus, nelikumīgi izmantojot Centrālāfrikas Republikas dabas resursus, tostarp dimantus”.
- 8 Kā daļu no pasākumiem, kas minēti 7. punktā iepriekš, Drošības padome Rezolūcijas 2127 (2013) 57. punktā paredzēja Sankciju komitejas izveidi attiecībā uz Centrālāfrikas Republiku (turpmāk tekstā – “Sankciju komiteja”), kuras uzdevums ir uzraudzīt šo pasākumu īstenošanu. Drošības padome arī šīs rezolūcijas 59. punktā lūdza Apvienoto Nāciju organizācijas (ANO) ģenerālsēkretāru, konsultējoties ar Sankciju komiteju, izveidot sākotnējam periodam, trīspadsmit mēnešiem, grupu, kura

sastāv no ne vairāk kā pieciem ekspertiem (turpmāk tekstā – “ekspertu grupa”), kuru vada Sankciju komiteja un kuras uzdevums ir palīdzēt komitejai pildīt savas pilnvaras, sniedzot tai informāciju. Rezolūcijas 2127 (2013) 59. punkta c) apakšpunktā ir noteikts, ka ekspertu grupa “vēlākais 2014. gada 5. martā pēc konsultācijām ar [Sankciju] komiteju ziņo [Drošības] Padomei par situācijas attīstību un vēlākais 2014. gada 5. jūlijā iesniedz Padomei progresa ziņojumu un vēlākais 2014. gada 5. novembrī galīgo ziņojumu”.

- 9 2014. gada 28. janvārī Drošības padome pieņēma Rezolūciju 2134 (2014), kurā noteikts, ka “visas dalībvalstis nekavējoties, sākotnēji uz vienu gadu no šīs rezolūcijas pieņemšanas dienas, iesaldē to teritorijā atrodošos līdzekļus, citus finanšu aktīvus un saimnieciskos resursus, kas ir īpašumā vai kurus tieši vai netieši kontrolē personas vai vienības, kuras norādījusi [Sankciju] komiteja, kas izveidota saskaņā ar Rezolūcijas 2127 (2013) 57. punktu”. Tā precizēja, ka attiecīgos pasākumus piemēro arī personām un vienībām, kuras Sankciju komiteja norādījusi kā tādas, kas “sniedz atbalstu bruņotiem grupējumiem vai noziedznieku tīkliem, nelikumīgi izmantojot dabas resursus (dimantus, savvaļas dzīvniekus un izstrādājumus no savvaļas sugām) no Centrālāfrikas Republikas”.
- 10 2014. gada 26. jūnijā ekspertu grupa atbilstīgi Rezolūcijas 2127 (2013) 59. punkta c) apakšpunktam sniedza progresa ziņojumu par Centrālāfrikas Republiku. Attiecībā uz tirdzniecību ar dabas resursiem tā šādi rezumēja situāciju:

“Bruņoti grupējumi piedalās dabas resursu, tostarp zelta un dimantu, nelikumīgā izmantošanā un tirdzniecībā [...]. Austrumos apvienība *Séléka* turpina kontrolēt amatnieku zelta raktuves, tāpat kā Ndasimā [*Ndassima*] (Uakas [*Ouaka*] province). Raktuvju administrācija palēnām atgūst kontroli pār dimantu ieguves apgabaliem Brias un Samvandžas apkaimē (Augškoto [*Haute Kotto*] province), daļēji ir atsākta oficiāla tirdzniecība ar *Bangi* [...]. Tā kā Centrālāfrikas Republika uz laiku tika izslēgta no Kimberli procesa sertifikācijas sistēmas, oficiāls dimantu eksports tika aizliegts maijā. Tomēr māju iegāde Bangi turpinās ar mērķi iegādāties un oficiāli uzglabāt dimantus no visiem dimantu ieguves apgabaliem, kamēr pieaug dimantu tranzīts caur Bangi vai kaimiņvalstīm [...].”

- 11 Atbilstīgi Rezolūcijas 2127 (2013) 59. punkta c) apakšpunktam ekspertu grupa 2014. gada 28. oktobrī sniedza galīgo ziņojumu par Centrālāfrikas Republiku (turpmāk tekstā – “ANO galīgais ziņojums”). Attiecībā uz tirdzniecību ar dabas resursiem tā šādi rezumēja situāciju:

“Tiek uzskatīts, ka pēc tam, kad Centrālāfrikas Republika 2013. gada maijā tika izslēgta no Kimberli procesa, nelegāli ir tikuši izvesti aptuveni 140 000 karāti dimantu 24 miljonu ASV dolāru vērtībā. 2014. gada maijā Beļģijas iestādes konfiscēja 6634 karātus, kas caur Kinšašu [*Kinshasa*], tad Dubaiju [*Dubai*] bija nosūtīti *Kardiam*, Antverpenē (Beļģija) reģistrētai sabiedrībai, kura ir Centrālāfrikas dimantu tirdzniecības sabiedrības *Badica* filiāle Beļģijā.

Ekspertu grupa uzskata, ka daži Beļģijā konfiscētie dimanti bija no Samvandžas un Brias (Augškoto province) valsts austrumos, kur bijušā apvienība *Séléka* uzliek nodokļus lidmašīnām, kas pārvaidā dimantus, un saņem no dimantu ieguvējiem maksājumus apmaiņā pret aizsardzību [...].

Centrālāfrikas zelta tirdzniecība, kas tiek lēsta aptuveni 2 tonnas gadā, galvenokārt notiek caur Kamerūnu. Šajā tirdzniecībā piedalījās ieguvēji no Jalokē (*Yaloké*) (Ombela-Mpoko province) un Bodas [*Boda*] (Lobaijē [*Lobaye*] province), kuri ir aizbēguši uz Kamerūnu, glābjoties no uzbrukumiem reliģiskās pārliecības dēļ, ko Antibalaka grupas veica kopš 2014. gada janvāra un kas izraisīja to kontroli pār amatnieku zelta raktuvēm Jalokē apkaimē [...].”

- 12 2015. gada 22. janvārī Drošības padome pieņēma Rezolūciju 2196 (2015), ar kuru tika pagarināti Rezolūcijā 2134 (2014) noteiktie līdzekļu iesaldēšanas pasākumi. Minētās rezolūcijas 7. punktā tā norādīja, ka “līdz 2016. gada 29. janvārim visas dalībvalstis turpina iesaldēt [...] to teritorijā atrodošos līdzekļus, citus finanšu aktīvus un saimnieciskos resursus, kas ir [Sankciju] komitejas norādīto personu vai vienību īpašumā vai kurus tās tieši vai netieši kontrolē, vai jebkuras citas personas vai vienības, kas

darbojas to vai jebkuras citas vienības, kas ir to īpašumā vai kontrolē, vārdā vai vadībā”. Minētās rezolūcijas 12. punkta d) apakšpunktā tā norādīja, ka “[7. punktā] paredzētos pasākumus piemēro arī personām un vienībām, kuras [Sankciju] komiteja būs norādījusi kā vienības, kas sniedz atbalstu bruņotiem grupējumiem vai noziedznieku tīkliem, nelikumīgi izmantojot vai tirgojot dabas resursus, tostarp dimantus, zeltu, kā arī savvaļas dzīvniekus un savvaļas dzīvnieku izcelsmes produktus no Centrālāfrikas Republikas”.

- 13 2015. gada 11. martā prasītāji nosūtīja Drošības padomes priekšsēdētājam un locekļiem “atbildes ziņojumu” (turpmāk tekstā – “atbildes ziņojums”), lai panāktu “atšķirīgu skatījumu uz apsūdzībām pret *Badica* un *Kardiam* [un] labotu [ANO galīgā ziņojuma] nepilnības un neprecizitātes”, kā arī lai ekspertu grupā labotu ANO galīgajā ziņojumā norādītos faktus.
- 14 2015. gada 8. un 27. aprīlī un 2. jūnijā prasītāji rakstveidā vērsās pie Sankciju komitejas, norādot uz pārkāpumiem ekspertu grupas veiktajā izmeklēšanā. Turklāt savā 2015. gada 27. aprīļa vēstulē viņi lūdza piekļuvi lietas materiāliem.
- 15 2015. gada 28. aprīlī ekspertu grupas koordinators (turpmāk tekstā – “koordinators”) Sankciju komitejai adresētā vēstulē norādīja, ka izmeklēšana tika veikta pareizi, atbilstīgi ANO noteikumiem un ka tiesības uz prasītāju aizstāvību ir tikušas ievērotas. Viņš arī šajā ziņā norādīja, ka ekspertu grupa uzklausa prasītājus, neņemot vērā to pretestību.
- 16 Saskaņā ar Rezolūcijas 2127 (2013) 59. punkta d) apakšpunktu 2015. gada 20. augustā Sankciju komiteja ANO tīmekļa vietnē publicēja “Pamatojumu kopsavilkums personu un vienību vārdu iekļaušanai sankciju sarakstā” (turpmāk tekstā – “Sankciju komitejas pamatojumu kopsavilkums”), tostarp arī prasītāju vārdu. Sankciju komitejas pamatojumu kopsavilkums ir formulēts šādi:

“Pamatojums iekļaušanai Sarakstā:

2015. gada 20. augustā, ievērojot Rezolūcijas 2196 (2015) [12. punkta d) apakšpunktu] [*Badica* un *Kardiam*] tika iekļautas personu un vienību sarakstā kā vienības, kas “sniedz atbalstu bruņotiem grupējumiem vai noziedznieku tīkliem, nelikumīgi izmantojot vai tirgojot dabas resursus, tostarp dimantus, zeltu, kā arī savvaļas dzīvniekus un savvaļas dzīvnieku izcelsmes produktus no [Centrālāfrikas Republikas].”

Papildu informācija:

[*Badica* un *Kardiam*] sniedza atbalstu bruņotiem grupējumiem Centrālāfrikas Republikā, proti, bijušajai apvienībai *Séléka* un Antibalaka spēkiem, nelikumīgi izmantojot un tirgojot dabas resursus, tostarp dimantus un zeltu.

2014. gadā [*Badica*] turpināja iepirkt dimantus no Brias [*Bria*] un Samvandžas [*Sam Ouandja*] (Augškoto province) Centrālāfrikas Republikas austrumu daļā, kur bijušās apvienības *Séléka* spēki uzliek nodokļus gaisa kuģiem, kas transportē dimantus, un saņem drošības maksājumus no dimantu ieguvējiem. Vairāki dimantu ieguvēji, kas Briā un Samvandžā veic piegādes [*Badica*], ir cieši saistīti ar bijušās apvienības *Séléka* komandieriem.

2014. gada maijā Beļģijas iestādes konfiscēja divus dimantu sūtījumus [*Badica*] pārstāvniecībai Antverpenē, kura Beļģijā ir oficiāli reģistrēta kā *K[ardiam]*. Eksperti atzina: pastāv liela iespēja, ka konfiscēto dimantu izcelsme ir Centrālāfrikas Republikā un tiem ir iezīmes, kas ir tipiskas dimantiem no Samvandžas un Brias, kā arī no Nolas (Sanga-Mbaeres [*Sangha Mbaéré*] province) valsts dienvidrietumos.

Tirgotāji, kas iepirka no Centrālāfrikas Republikas, tostarp no valsts rietumiem, uz ārvalstu tirgiem nelegāli pārvestus dimantus, Kamerūnā darbojās [*Badica*] vārdā.

2014. gada maijā *B[adica]* eksportēja arī zeltu, kas ražots Jalokē [*Yaloké*], (Ombela-Mpoko province), kur amatnieku zelta raktuves līdz 2014. gada februāra sākumam atradās *Séléka* kontrolē, līdz kontroli pārņēma Antibalaka grupas.”

- 17 2015. gada 24. augustā prasītāji Sankciju komitejai adresētā vēstulē norādīja par savu iekļaušanu Rezolūcijā 2196 (2015) noteikto sankciju sarakstā. Viņi arī, atgādinot savas “nopietnās bažas” saistībā ar ekspertu grupas veikto izmeklēšanas likumību, atkārtoti pieprasīja piekļuvi lietas materiāliem.
- 18 2015. gada 23. septembrī prasītāji norādīja, ka pēc tikšanās tajā pašā dienā ar Sankciju komitejas sekretāru viņu prasība par piekļuvi lietas materiāliem tika noraidīta, kam par iemeslu esot procesa, kas izraisīja sankciju uzlikšanu, “diplomātiskais” raksturs.
- 19 2015. gada 16. oktobrī koordinators lūdza prasītājiem informāciju par viņu darbībām Centrālāfrikas Republikā pēc Drošības padomes Rezolūcijas 2196 (2015) pieņemšanas un it īpaši par *Badica* maksājumiem bijušajai apvienībai *Séléka* Briā (Centrālāfrikas Republika) un Samvandžā (Centrālāfrikas Republika), lai nodrošinātu tās ieguvēju drošību, un par *Badica* vadības informētību par minētajiem maksājumiem, kā arī ieguvēju un kalnraču, kas piegādā dimantus *Badica*, veiktajiem nodokļu maksājumiem bijušajai apvienībai *Séléka*.
- 20 2015. gada 23. oktobrī prasītāji atbildēja uz koordinatora jautājumiem. Viņi arī izteica vairākus iebildumus pret ekspertu grupas veikto izmeklēšanu. Viņi arī apgalvoja, ka ekspertu grupai būtu vajadzējis nodrošināt piekļuvi elementiem, uz kuriem balstīti šie secinājumi, ka tā neesot uzklusījusi *Badica* atbildīgās personas un esot balstījusies uz anonīmu liecinieku izteiktām baumām. Prasītāji arī norādīja, ka ekspertu grupa veica izmeklēšanu, klātesot trešajām personām ar nezināmu identitāti, un ka tā veica izmeklēšanu, vācot vienīgi apsūdzošus pierādījumus.
- 21 2015. gada 7. decembrī koordinators atbildēja uz prasītāju 2015. gada 23. oktobra vēstuli. Atzīmējot to, ka prasītāji vēlējas no ekspertu grupas saņemt papildu dokumentus, līdztekus tiem, kas iekļauti ANO galīgajā ziņojumā, viņš arī it īpaši norādīja, ka, atsaucoties uz atbildes ziņojumu, daži konkrēti elementi tiks iekļauti nākamajā ekspertu grupas ziņojumā, kura publicēšana bija plānota līdz 2015. gada 31. decembrim.
- 22 Ar 2015. gada 21. decembra vēstuli ekspertu grupa sagatavoja jaunu ziņojumu par Centrālāfrikas Republiku (turpmāk tekstā – “ANO 2015. gada 21. decembra ziņojums”), kurā tā apstiprināja ANO galīgā ziņojuma secinājumus (skat. 11. punktu iepriekš).
- 23 2016. gada 2. martā Sankciju komitejai adresētā vēstulē prasītāji izteica apsvērumus par ANO 2015. gada 21. decembra ziņojumu.

Savienības noteiktie pasākumi

- 24 Lai īstenotu Drošības padomes Rezolūciju 2134 (2014) un Rezolūciju 2196 (2015), Eiropas Savienības Padome ieviesa ierobežojošus pasākumus pret Centrālāfrikas Republiku, pieņemot 2014. gada 10. marta Regulu (ES) Nr. 224/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Centrālāfrikas Republikā (OV 2014, L 70, 1. lpp.), kas grozīta ar Padomes 2015. gada 7. maija Regulu (ES) 2015/734 (OV 2015, L 117, 11. lpp.) (turpmāk tekstā – “pamatregula”).
- 25 Pamatregulas 5. pantā ir noteikts:

“1. Iesaldē visus līdzekļus un saimnieciskos resursus, kas ir jebkuru I pielikumā minēto fizisko vai juridisko personu, vienību vai struktūru īpašumā, valdījumā vai turējumā.

2. Tiek liegta tieša vai netieša pieeja līdzekļiem un saimnieciskiem resursiem I pielikumā minētajām fiziskajām vai juridiskajām personām, vienībām vai struktūrām vai to labā.

3. I pielikumā iekļauj fiziskas vai juridiskas personas, vienības un struktūras, par kurām Sankciju komiteja ir norādījusi, ka tās iesaistās vai atbalsta darbības, kuras apdraud mieru, drošību vai stabilitāti Centrālāfrikas Republikā, tostarp darbības, kas apdraud vai pārkāpj pārejas nolīgumus vai kas apdraud vai kavē politisko pārejas procesu, tostarp pāreju uz brīvām un godīgām demokrātiskām vēlēšanām, vai kuras uzkurina vardarbību:

[..]

d) sniedz atbalstu bruņotiem grupējumiem vai noziedznieku tīkliem, nelikumīgi izmantojot vai tirgojot dabas resursus, (dimantus, zeltu, savvaļas dzīvniekus, kā arī savvaļas dzīvnieku izcelsmes produktus) Centrālāfrikas Republikā vai no Centrālāfrikas Republikas;

[..].”

26 Saskaņā ar pamatregulas 17. pantu:

“1. Ja [..] Drošības padome vai Sankciju komiteja sarakstā iekļauj fizisko vai juridisko personu, vienību vai struktūru un ir sniegusi iemeslu pamatojumu šādai iekļaušanai, Padome pieņem lēmumu iekļaut šādu fizisko vai juridisko personu, vienību vai struktūru I pielikumā. Padome savu lēmumu un iemeslu pamatojumu paziņo attiecīgajai fiziskajai vai juridiskajai personai, vienībai vai struktūrai tieši, ja adrese ir zināma, vai publicējot paziņojumu, dodot šādai fiziskajai vai juridiskajai personai, vienībai vai struktūrai iespēju paust savus apsvērumus.

2. Ja ir iesniegti apsvērumi vai ja ir iesniegti jauni, būtiski pierādījumi, Padome pārskata savu lēmumu un attiecīgi informē šo personu, vienību vai struktūru.

3. Ja ANO nolemj no saraksta svītrot personu, vienību vai struktūru, vai grozīt datus par sarakstā esošu personu, vienību vai struktūru, Padome attiecīgi groza I pielikumu.”

27 2015. gada 2. septembrī Padome pieņēma, pirmkārt, Īstenošanas lēmumu (KĀDP) 2015/1488, ar kuru īsteno Lēmumu 2013/798/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem pret Centrālāfrikas Republiku (OV 2015, L 229, 12. lpp.), un, otrkārt, Īstenošanas regulu (ES) 2015/1485, ar ko īsteno 17. panta 1. punktu pamatregulā (OV 2015, L 229, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais akts”).

28 Apstrīdētā akta 1. pantā ir norādīts, ka “šīs regulas pielikumā uzskaitītās personas un vienību pievieno sarakstam, kas izklāstīts [pamat]regulas I pielikumā”.

29 Ar apstrīdētā akta pielikuma saraksta B.1. punktu prasītājus iekļauj pamatregulai pievienotajā sarakstā. Pamatojumā minētajā punktā ir pārņemti Sankciju komitejas izvēlētie iemesli iekļaušanai šajā sarakstā sadaļās “Papildu informācija no apraksta par iemesliem iekļaušanai sarakstā, ko sniegusi Sankciju komiteja” (skat. 16. punktu iepriekš). Šajā ziņā iepriekš izklāstītajā pirmajā apsvērumā ir norādīts, ka “2015. gada 20. augustā, ievērojot Rezolūcijas 2196 (2015) 12. punkta d) apakšpunktu, [*Badica* un *Kardiam*] tika iekļautas personu un vienību sarakstā kā vienības, kas “sniedz atbalstu bruņotiem grupējumiem vai noziedznieku tīkliem, nelikumīgi izmantojot vai tirgojot dabas resursus, tostarp dimantus, zeltu, kā arī savvaļas dzīvniekus un savvaļas dzīvnieku izcelsmes produktus no Centrālāfrikas Republikas”.

30 2015. gada 2. oktobra vēstulē prasītāji norādīja Padomei, ka viņi nav saņēmuši paziņojumu par apstrīdēto aktu, lai gan viņu adreses bija zināmas. Turklāt viņi apstrīdēja ANO galīgo ziņojumu un no tā izrietošās sankcijas un lūdza Padomi darīt zināmus dokumentus, uz kuriem balstās minētais ziņojums.

- 31 2015. gada 16. decembrī Padome atbildēja uz prasītāju 2015. gada 2. oktobra vēstuli. Tā norādīja, ka prasība par piekļuvi lietas materiāliem ir tikusi nodota Sankciju komitejas priekšsēdētājam, un pievienoja tā 2015. gada 8. oktobra atbildi. Savā atbildē Sankciju komitejas priekšsēdētājs norādīja, ka atbildes ziņojums ir ticis nodots Sankciju komitejas locekļiem. Saskaņā ar prasītāju pieprasīto informāciju par viņu iekļaušanu [sarakstā] viņš arī atsaucās uz ANO galīgo ziņojumu un Sankciju komitejas pamatojumu kopsavilkumu.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 32 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 6. novembrī, prasītāji iesniedza šo prasību.
- 33 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto aktu, ciktāl tas attiecas uz tiem;
  - piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 34 Padomes prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasību noraidīt;
  - piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

- 35 Prasības pieteikumā prasītāji izvirza trīs pamatus, kas balstīti, pirmkārt, uz tiesību uz aizstāvību, kā arī tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu un efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu, otrkārt, kļūdainu faktu vērtējumu un, treškārt, to, ka Padome nav veikusi lietas apstākļu izvērtējumu. Replikā prasītāji izvirzīja jaunu pamatu, kas izriet no pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpuma.
- 36 Vispirms ir jāpārbauda jaunais pamats par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, tad pamats par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, kā arī par tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu un efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu, pēc tam pamats par kļūdainu faktu vērtējumu un visbeidzot pamats par to, ka Padome nav veikusi lietas apstākļu izvērtējumu.

Par pamatu par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi

- 37 Prasītāji apgalvo, ka Padome pamato apstrīdētā akta tiesiskumu, iebildumu raksta pielikumā pievienojot tiesiskus un faktiskus elementus, kas pieņemti pēc apstrīdētā akta, proti, *Amnesty International* 2015. gada 30. septembrī sagatavoto ziņojumu, ekspertu grupas 2015. gada 7. decembra atbildi prasītājiem un ANO 2015. gada 21. decembra ziņojumu.
- 38 Prasītāji uzskata, ka Savienības iestādes pieņemta akta tiesiskums ir jāizvērtē atkarībā no tiesiskajiem un faktiskajiem elementiem, kas pastāvēja akta pieņemšanas brīdī. Šis apgalvojums esot nemainīgs Tiesas judikatūrā. Prasītāji šajā ziņā apgalvo, ka pamatojums būtu jāiekļauj pašā aktā un ka nepietiek, lai to izpildītu, ka to varētu izsecināt no lietas materiāliem un vēl jo mazāk, ja tie ir vēlāki par akta pieņemšanas dienu.
- 39 Tādējādi, pamatojot apstrīdēto aktu ar tiesiskiem un faktiskiem elementiem, kas vēlāki par tā pieņemšanas dienu un kas atklāti tiesvedības laikā, Padome neesot izpildījusi tai noteikto oficiālo prasību norādīt pamatojumu.

- 40 Prasītāji norāda, ka šis pamats, lai gan tas ir jauns, var tikt izvirzīts, ciktāl saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 84. panta 1. punktu jaunu pamatu izvirzīšana ir atļauta, ja tie pamatojas uz tiesiskiem un faktiskiem elementiem, kuri atklāti tiesvedības laikā, kas tā varētu būt šajā gadījumā.
- 41 Padome apstrīd šos argumentus.
- 42 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pamatojuma neesamība vai nepietiekamība ir uzskatāma par būtisku formas prasību pārkāpumu LESD 263. panta izpratnē un ir absolūts pamats, ko Savienības tiesa var izvirzīt vai kas tai pat ir jāizvirza pēc savas ierosmes (skat. spriedumu, 2009. gada 2. decembris, Komisija/Īrija u.c., C-89/08 P, EU:C:2009:742, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 43 Šādos apstākļos Vispārējā tiesa var izvērtēt prasītāju pamatu par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, nepastāvot vajadzībai pārbaudīt, vai atbilstīgi Reglamenta 84. panta 1. punktam šis pamats balstās uz “tiesiskiem un faktiskiem elementiem, kas atklāti tiesvedības laikā”.
- 44 Šajā gadījumā prasītāji būtībā apgalvo, ka, pamatojot iebildumu rakstā apstrīdēto aktu ar tiesiskiem un faktiskiem elementiem, kas vēlāki par šī akta izstrādi, Padome nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu.
- 45 Tomēr, no vienas puses, prasītāji ne mazākā mērā neapstrīd apstrīdētajā aktā minētā pamatojuma pietiekamību.
- 46 No otras puses, kā to atgādina paši prasītāji (skat. 38. punktu iepriekš), izskatot prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši LESD 263. pantam, Savienības akta likumība ir jāvērtē, pamatojoties uz faktiem un tiesībām, kas ir bijušas spēkā akta pieņemšanas brīdī (skat. spriedumu, 2005. gada 15. jūnijs, *Corsica Ferries France/Komisija*, T-349/03, EU:T:2005:221, 142. punkts un tajā minētā judikatūra). No tā izriet, pat pieņemot, ka Padome šajā tiesvedībā ir centusies apstrīdētajam aktam sniegt papildu pamatojumus, ar šo faktu nevar apšaubīt minētā akta tiesiskumu, jo ar to nav pietiekami, lai noteiktu, ka pamatojumi, kas sniegti apstrīdētajā aktā tā pieņemšanas dienā, bijuši nepietiekami (šajā ziņā skat. spriedumu, 2005. gada 15. jūnijs, *Corsica Ferries France/Komisija*, T-349/03, EU:T:2005:221, 287. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 47 Šādos apstākļos arguments, kas balstīts uz to, ka Padome iebildumu raksta sagatavošanas laikā ir sniegusi tiesiskus un faktiskus elementus, kas vēlāki par apstrīdētā akta pieņemšanas dienu, ir jānoraida kā nebūtisks, ciktāl tas ir vērsts uz to, lai konstatētu pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, neskarot minēto elementu pieņemamību apstrīdētā akta pamatotības izvērtējuma laikā.
- 48 Tādējādi pamats, kas balstīts pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumā, ir jānoraida.

Par pirmo pamatu – tiesību uz aizstāvību, kā arī tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu un efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu

- 49 Pirmais pamats ir sadalīts divās daļās, no kurām pirmā pēc būtības balstās uz to, ka prasītājiem apstrīdētais akts nav ticis paziņots personīgi, un otrā, ka “pierādījumi nav paziņoti, nav drošināta piekļuve lietas materiāliem un ir pārkāpts sacikstes un pārskatāmības princips”.

Par pirmā pamata pirmo daļu, kas balstīta tajā, ka prasītājiem apstrīdētais akts nav ticis paziņots personīgi

- 50 Pirmā pamata pirmajā daļā prasītāji apgalvo, ka ir pārkāpts pamatregulas 17. panta 1. punkts, ciktāl Padome tiem nav paziņojusi apstrīdēto aktu, lai gan viņu adreses tai bija zināmas.
- 51 Tomēr ir acīmredzams, ka prasītāju arguments nav pamatots.

- 52 Pirmkārt, kaut arī akts, ar kuru pieņem vai patur spēkā ierobežojošus pasākumus, kuri ir vērsti pret personu vai vienību, tai ir jāpaziņo un termiņš prasības atcelt tiesību aktu celšanai par šiem tiesību aktiem saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu katrai no šīm personām un vienībām sākas paziņošanas datumā, šis apstāklis nenozīmē, ka nepaziņošana vien ir pamats attiecīgā akta atcelšanai (spriedums, 2013. gada 6. septembris, *Bank Melli Iran/Padome*, T-35/10 un T-7/11, EU:T:2013:397, 112. punkts).
- 53 Šajā ziņā, kā to norāda Padome, prasītāji neizvirza argumentus, kas pierādītu, ka šajā lietā apstrīdētā akta individuālas nepaziņošanas sekas būtu bijušas viņu tiesību apdraudējums, kas attaisnotu šī pēdējā atcelšanu, ciktāl tas attiecas uz viņu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 5. novembris, *Mayaleh /Padome*, T-307/12 un T-408/13, EU:T:2014:926, 122. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 54 No lietas materiāliem turklāt neizriet, ka pastāv šāda veida tiesību pārkāpums, jo, pirmkārt, pamatojumi, kas apstrīdētajā aktā ir ietverti attiecībā uz prasītājiem, ir identiski ar pamatojumiem, kas ir ietverti Sankciju komitejas pamatojumu kopsavilkumā, kuri tai bija zināmi, turklāt prasītājiem bija iespēja celt prasību, lai prasītu apstrīdētā akta atcelšanu, un visbeidzot tie varēja iepazīties ar apstrīdēto aktu, izmantojot citus avotus, un pievienot tā kopiju prasības pieteikumam (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 6. septembris, *Bank Melli Iran/Padome*, T-35/10 un T-7/11, EU:T:2013:397, 113. punkts).
- 55 Šajos apstākļos pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

Par pirmā pamata otro daļu, kas balstīta uz pierādījumu nepaziņošanu, piekļuves lietas materiāliem nenodrošināšanu un sacikstes un pārskatāmības principa pārkāpumu”

- 56 Pirmām kārtām prasītāji norāda, ka viņiem ir uzlikta starptautiskas un Eiropas Savienības sankcijas, bet nav nodrošināta piekļuve lietas materiāliem, viņu atbildes ziņojumu ANO nav ņēmusi vērā un uz to nav saņemta nekāda atbilde no ANO.
- 57 Pirmkārt, prasītāji būtībā norāda, ka viņi nevarēja piekļūt lietas materiāliem nedz ANO, nedz Padomē, pārkāpjot 2008. gada 3. septembra spriedumu *Kadi un Al Barakaat International Foundation/Padome* un Komisija (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461, 281.–285. punkts). Prasītāji šajā ziņā norāda, ka piekļuve lietas materiāliem ir Savienības tiesībās paredzēta pamatprasība, kas ļauj nodrošināt tiesības uz aizstāvību.
- 58 Otrkārt, prasītāji apgalvo, ka ekspertu grupa nav izstrādājusi jaunu ziņojumu, atbildot uz atbildes ziņojumu, un nav veikusi papildu izmeklēšanu, lai gan bija viņu rakstveidā iesniegtie sadarbības priekšlikumi. Atbildes ziņojumā prasītāji norādīja, ka ANO galīgais ziņojums nebija balstīts uz rūpīgu faktu izmeklēšanu un nebija izstrādāts, ievērojot vispārējos starptautisko tiesību principus, ANO “2006. gada ziņojumā” ieteiktos noteikumus un vispārējos principus, kurus paši eksperti izklāstījuši ANO galīgā ziņojuma ievadā.
- 59 Treškārt, prasītāji apgalvo, ka ANO galīgais ziņojums, ciktāl tas attiecas uz viņiem, bija vienīgi apsūdzošs, pārkāpjot ANO ģenerālās asamblejas 1966. gada 16. decembrī pieņemtā Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 14. panta 3. punkta e) apakšpunktu un tiesību uz aizstāvību pamatprincipus. Prasītāji piebilst, ka ziņojuma sagatavošanas laikā *Badica* netika piešķirtas tiesības sniegt atbildi un ka *Badica* labvēlīgas liecības netika iekļautas ANO galīgajā ziņojumā. Visbeidzot viņi norāda, ka pēc sankciju uzlikšanas, ekspertu grupas koordinators lūdza *Badica* piecu darba dienu laikā tai sniegt nelabvēlīgus pierādījumus valodā, kas nebija viņu dzimtā valoda, nepievienojot kopijas saviem padomdevējiem.
- 60 Otrām kārtām prasītāji apgalvo, ka ekspertu grupas izmeklēšanas aizsākumi meklējami kriminālprocesā, kas Antverpenē (Beļģija) uzsākts pret *Kardiam*, pēc tam, kad bija konfiscēti divi dimantu sūtījumi, kas varētu būt nākuši no Centrālāfrikas Republikas. Tā kā šī lieta vēl tika izskatīta, *Kardiam* nevarēja

iepažīties ar lietas materiāliem un balstīties uz nevainīguma prezumpciju. Prasītāji šajā ziņā replikā norādīja, ka 2009. gada 2. septembra spriedumā *El Morabit*/Padome (T-37/07 un T-323/07, nav publicēts, EU:T:2009:296, 48. punkts) lēmumu par līdzekļu iesaldēšanu pieņēma Padome, balstoties uz valsts tiesas notiesājošu spriedumu. Šajā gadījumā Beļģijā vēl neesot ticis pasludināts notiesājošs spriedums, tādējādi minētais pasākums pārkāpjot nevainīguma prezumpcijas principu.

- 61 Trešām kārtām prasītāji apgalvo, ka, lai gan Padome atzina, ka tās rīcībā neesot nekādi Sankciju komitejas lietas materiāli, tā nevarētu uzskatīt, ka tās pilnvaras ir ierobežotas un tai automātiski ir jāīsteno “ANO rezolūcijas”, neņemot vērā 2013. gada 18. jūlija spriedumu Komisija u.c./*Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518), vispirms nepārbaudot faktu un apstākļu, kas pamato minētās rezolūcijas, precizitāti un pamattiesību ievērošanu šajās rezolūcijās – it īpaši tiesības piekļūt lietas materiāliem un tiesības tikt uzklautiem. Prasītāji sūdzas, ka Padome šajā ziņā neesot sniegusi nekādu informāciju vai pierādījumus, kas pārsniegtu pamatojumus, kurus Sankciju komiteja 2015. gada 20. augustā publicēja savā pamatojumu kopsavilkumā, un ka tā esot automātiski pārņēmusi sankcijas.
- 62 Padome apstrīd šos argumentus.
- 63 Pirmām kārtām ir jāatbild uz prasītāju argumentiem, kas balstīti uz ANO veikto tiesību piekļūt lietas materiāliem pārkāpumu un sacīkstes principa pārkāpumu, kā arī ekspertu grupas izmeklēšanu, kurā vākti apsūdzoši pierādījumi, izstrādājot ANO galīgo ziņojumu.
- 64 Šajā ziņā, ciktāl prasītāji atsauca uz šo pamattiesību pārkāpumu no ANO puses, no 2008. gada 3. septembra sprieduma *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461, 326. punkts) izriet, ka Savienības tiesām atbilstoši tām ES līgumā piešķirtajai kompetencei principā ir pilnībā jāpārbauda visu Savienības aktu tiesiskums, ievērojot pamattiesības, kas ir neatņemama daļa no Savienības vispārējiem tiesību principiem, tostarp tādu aktu, kas īsteno atbilstoši ANO Statūtu VII nodaļai pieņemtas Drošības padomes rezolūcijas, tiesiskums.
- 65 Tomēr tas nenozīmē, ka Savienības tiesas ir kompetentas pārskatīt Drošības padomes pieņemtos aktus vai arī ANO struktūru veikto izmeklēšanu atbilstību pamattiesībām.
- 66 No LESD 263. panta 1. punkta un LESD 275. panta 2. punkta izriet, ka, ja Savienības Tiesa ir kompetenta kontrolēt Savienības iestāžu aktu tiesiskumu, it īpaši Padomes lēmumu, ar kuriem tiek noteikti ierobežojoši pasākumi pret fiziskām vai juridiskām personām, tiesiskumu, tā nevar kontrolēt starptautisku nolīgumu, uz kuru šādi Savienības akti ir balstīti.
- 67 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka tādā kontekstā kā šajā lietā esošais tiesiskuma kontrole, kas ir jānodrošina Savienības tiesai, attiecas uz Savienības aktu, kuram ir jāīsteno starptautisks līgums, nevis uz pašu līgumu. Precīzāk, attiecībā uz tādu Savienības aktu kā apstrīdētais akts, kas īsteno Drošības padomes rezolūciju, Savienības tiesai nav jāpārbauda šādas rezolūcijas, ko pieņēmusi šī starptautiskā institūcija, tiesiskums (šajā ziņā skat. spriedumu, 2008. gada 3. septembris, *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija, C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461, 286. un 287. punkts) vai izmeklēšana, kas ir tās pamatā.
- 68 Šādos apstākļos prasītāju argumenti, ciktāl tie cenšas apstrīdēt ANO aktu tiesiskumu, ņemot vērā iepriekš 63. punktā uzskaitītās pamattiesības, ir jānoraida kā celti tādā tiesā, kurai nav kompetences tos izskatīt.
- 69 Otrām kārtām ir jāatbild uz prasītāju argumentiem, kas balstīti uz tiesību piekļūt lietas materiāliem pārkāpumu un nevainīguma prezumpcijas pārkāpumu, ciktāl šie argumenti ir vērsti pret Padomi kā apstrīdētā akta izstrādātāju.

- 70 Pirmkārt, attiecībā uz prasītāju argumentu, kas balstīts tajā, ka Padome, neraugoties uz viņu lūgumiem, nav viņiem sniegusi piekļuvi ANO lietas materiāliem, ir jāatgādina, ka, tāpat kā šajā lietā, ar to, ka kompetentā Savienības iestāde nepadara pieejamu attiecīgajai personai informāciju vai pierādījumus, kas ir zināmi tikai Sankciju komitejai vai attiecīgajam ANO loceklim un kas attiecas uz pamatojuma izklāstu, kurš ir attiecīgā lēmuma pamatā, pašu par sevi nevar pamatot šo pašu tiesību uz aizstāvību un efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpuma konstatēšanu (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 137. un 139. punkts).
- 71 Otrkārt, attiecībā uz iespējamo Padomes nevainīguma prezumpcijas principa pārkāpumu ir jāatgādina, ka šis princips, kas izklāstīts Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī, 6. panta 2. punktā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 48. panta 1. punktā, kurā noteikts, ka ikviens, kas tiek apsūdzēts kriminālnoziedzumā, tiek uzskatīts par nevainīgu, kamēr viņa vaina netiek pierādīta saskaņā ar likumu, neiebilst pret pagaidu pasākumu pieņemšanu par līdzekļu iesaldēšanu, jo tās mērķis nav uzsākt kriminālprocesu pret attiecīgo personu (spriedumi, 2013. gada 13. septembris, *Anbouba*/Padome, T-592/11, nav publicēts, EU:T:2013:427, 40. punkts, un 2016. gada 20. septembris, *Alsharghawi*/Padome, T-485/15, nav publicēts, EU:T:2016:520, 69. punkts).
- 72 Šādi pasākumi tomēr, ņemot vērā to nopietno ietekmi, var tikt noteikti ar likumu, tos var pieņemt kompetenta iestāde un tiem var būt ierobežota iedarbība laikā (spriedumi, 2009. gada 2. septembris, *El Morabit*/Padome, T-37/07 un T-323/07, nav publicēts, EU:T:2009:296, 40. punkts; 2013. gada 13. septembris, *Anbouba*/Padome, T-592/11, nav publicēts, EU:T:2013:427, 40. punkts, un 2016. gada 20. septembris, *Alsharghawi*/Padome, T-485/15, nav publicēts, EU:T:2016:520, 69. punkts).
- 73 Tādējādi, pirmkārt, attiecīgo ierobežojošo pasākumu, pat ja tie ir saistoši, mērķis nav uzsākt kriminālprocesu, lai noteiktu prasītāju vainu. Līdz ar to arguments, kas balstīts tajā, ka attiecīgie pasākumi sakņojas vēl nenoslēgtā kriminālprocesā, kas uzsākts Antverpenē pret *Kardiam*, nav pieņemams.
- 74 Otrkārt, ir jānorāda, ka attiecīgie pasākumi ir noteikti ar Savienības tiesību aktiem un ka Padome bija pilnvarota tos pieņemt, ko prasītāji turklāt neapstrīd.
- 75 Treškārt, visbeidzot ir jānorāda, ka, lai gan, kā Padome to apstiprināja pēc procesa organizatoriska pasākuma pieņemšanas, apstrīdētajā aktā attiecībā uz Savienību nav noteikts iekļaušanas beigu datums, šajā gadījumā attiecīgais pasākums nav galīgs. Padome to Savienības mērogā var pārskatīt jebkurā brīdī vai nu saskaņā ar pamatregulas 17. panta 2. punktu, ja “ir iesniegti apsvērumi vai ja ir iesniegti jauni, būtiski pierādījumi”, vai nu saskaņā ar pamatregulas 17. panta 3. punktu, ja “ANO nolemj no saraksta svītrot [personu] [...] vai grozīt datus par [...]”. Šajā ziņā Rezolūcijas 2127 (2013) 61. punktā Drošības padome norādīja, ka tā “pastāvīgi uzraudzīs situācijas attīstību Centrālāfrikas Republikā un būs gatava izskatīt pasākumu, kas izklāstīti šajā rezolūcijā, lietderību, tostarp [...] to apturēšanu vai atcelšanu, atkarībā no sasniegtā progresa attiecībā uz valsts stabilizāciju un šīs rezolūcijas ievērošanu”.
- 76 Tādējādi šajā gadījumā, ņemot vērā iepriekš minēto, nevar tikt noteikts nevainīguma prezumpcijas principa pārkāpums.
- 77 Trešām kārtām ir jāatbild uz prasītāju argumentu par to, ka Padome būtībā esot transponējusi ANO rezolūciju, ar kuru pamatota viņu iekļaušana sarakstā, “faktiski mehāniskā” veidā, nepārbaudot faktu un apstākļu, uz kuru pamata notikusi iekļaušana, precizitāti un to, kā ar minēto pasākumu ekspertu grupas izmeklēšanā ir ievērotas pamattiesības.
- 78 Lai atbildētu uz prasītāju argumentu, vispirms ir jāatgādina, ka ierobežojošo pasākumu juridiskais raksturs ir svarīgs elements, kas nosaka pārvērtēšanas apjomu, ko Padome var veikt, balstoties uz pierādījumiem, ko šajā lietā ir iesniegusi ANO Sankciju komiteja. Principā judikatūrā pastāvīgi tiek pieļauts, ka aktīvu iesaldēšanai, ko noteikusi Padome, pamatojoties uz pilnvarām, kas tai piešķirtas ar LES 21. un 29. pantu, nav krimināltiesību konotācijas. Tādējādi, pretēji prasītāju apgalvotajam, to

nevar pielīdzināt dalībvalsts tiesas lēmumam par aktīvu iesaldēšanu, kas pieņemts piemērojamā kriminālprocesā un ievērojot garantijas, kas noteiktas ar šo procesu (skat. spriedumu, 2016. gada 30. jūnijs, *Al Matri*/Padome, T-545/13, nav publicēts, EU:T:2016:376, 64. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 79 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, procedūrā, ka attiecas uz lēmuma par personas vārda iekļaušanu vai saglabāšanu sarakstā pieņemšanu, ja iepriekš saskaņā ar attiecīgo Drošības padomes rezolūciju Sankciju komiteja nolēma iekļaut šīs personas vārdu savā sarakstā, tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā ievērošana nozīmē, ka kompetentajai Savienības iestādei, lai pamatotu savu lēmumu, ir jāpaziņo attiecīgajai personai informācija, kas ir šīs iestādes rīcībā un kas ir vērsta pret šo personu, proti, vismaz Sankciju komitejas iesniegtais pamatojuma izklāsts, lai šī persona pēc iespējas labākos apstākļos varētu aizstāvēt savas tiesības un, zinot visus apstākļus, nolemt, vai ir lietderīgi vērsties Savienības tiesā (skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 111. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 80 To paziņojot, kompetentajai Savienības iestādei šai personai ir jāļauj lietderīgi paust savus apsvērumus par pamatojumu, kas pret viņu ir vērsts (skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 112. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 81 Tomēr, veicot sākotnējo iekļaušanu, pretēji tam, kā tas ir attiecībā uz procedūru personas vārda saglabāšanai sarakstā, šī divkāršā procesuālā pienākuma ievērošanai – atšķirībā no sākotnējās iekļaušanas – ir jānotiek pirms šā lēmuma pieņemšanas (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 113. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 82 Šajā gadījumā ir jānorāda, ka pamatregulas 17. pantā procedūra sākotnējās iekļaušanas [sarakstā] akta pieņemšanai ir nošķirta no minētā akta pārskatīšanas procedūras.
- 83 Pirmajā gadījumā ir noteikts, ka, “ja [...] Drošības padome vai Sankciju komiteja iekļauj sarakstā fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru un ir sniegusi pamatojumu izklāstu šādai iekļaušanai, Padome iekļauj minēto fizisko vai juridisko personu, vienību vai struktūru I pielikumā” un ka “Padome savu lēmumu un iemeslu pamatojumu paziņo attiecīgajai fiziskajai vai juridiskajai personai, vienībai vai struktūrai tieši, ja adrese ir zināma, vai publicējot paziņojumu, dodot minētajai fiziskajai vai juridiskajai personai, vienībai vai struktūrai iespēju paust savus apsvērumus (pamatregulas 17. panta 1. punkts)”.
- 84 Šajā ziņā no pamatregulas 5. panta 3. punkta izriet, ka iekļaušana sarakstā notiek, “pamatojoties uz Sankciju komitejas norādēm”.
- 85 Otrajā gadījumā ir noteikts, ka, “ja ir iesniegti apsvērumi vai būtiski jauni pierādījumi, Padome pārskata savu lēmumu un atbilstīgi informē attiecīgo fizisko vai juridisko personu, vienību vai struktūru”.
- 86 Ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Padomei savs lēmums ir jāpieņem, “pamatojoties uz Sankciju komitejas sniegto pamatojuma izklāstu”. Šajās rezolūcijās nav paredzēts, ka papildus šim pamatojuma izklāstam minētajai komitejai būtu spontāni jānodod Savienības kompetentās iestādes rīcībā esoša cita informācija, lai tā varētu pieņemt savu lēmumu (spriedumi, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 107. punkts, un 2016. gada 13. decembris, *Al-Ghabra*/Komisija, T-248/13, EU:T:2016:721, 73. punkts).
- 87 No iepriekš minētā izriet, ka šajā lietā, pretēji prasītāju apgalvotajam, kā tas izriet no pamatregulas 17. panta 1. punkta, Padomei, veicot Drošības padomes rezolūcijas īstenošanu, nebija jāpārbauda “faktu un apstākļu precizitāte, uz kuru pamata noticis prasītāju iekļaušanas [sarakstā] pasākums.

- 88 Turklāt, ja attiecīgā persona iesniedz apsvērumus par pamatojuma izklāstu, kompetentajai Savienības iestādei ir pienākums, ņemot vērā šos apsvērumus un tiem pievienotos iespējamus attaisnojošos pierādījumus, rūpīgi un objektīvi izvērtēt izvirzītā pamatojuma pamatotību (skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 114. punkts un tajā minētā judikatūra), proti, šajā gadījumā pamatojoties uz pamatregulas 17. panta 2. punktu, kurā noteikts, “ja ir iesniegti apsvērumi [..], Padome pārskata savu lēmumu [..]”.
- 89 Padomei šajā lietā nevar tikt pārņemts, ka tā no Sankciju komitejas nav saņēmusi informāciju vai pierādījumus to atbalstam, kas ir tikuši vērsti pret prasītāju, un ka tā ir “faktiski mehāniski īstenojusi” minētā pasākuma iekļaušanu, neveicot faktu un apstākļu pamatotības pārbaudi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 13. decembris, *Al-Ghabra*/Komisija, T-248/13, EU:T:2016:721, 76. punkts).
- 90 Padomei arī nevar pārņemt, ka tā ir “transponējusi” Drošības padomes lēmumu, nepārbaudot, vai šajā rezolūcijā ir ievērotas pamattiesības. Kā tas izriet, pirmkārt, no pamatregulas 17. panta 1. punkta, lasot to kopā ar minētās regulas 5. panta 3. punktu, un, otrkārt, no iepriekš 86. punktā minētās judikatūras, Padome pieņem lēmumu iekļaut sarakstā, “pamatojoties uz Sankciju komitejas atzinumiem”.
- 91 Ņemot vērā iepriekš minēto, pirmais pamats ir jānoraida.

Par otro pamatu – acīmredzamu kļūdu vērtējumā

- 92 Būtībā prasītāji apgalvo, ka Padomes secinājumi, kas izklāstīti tiem nosūtītajos pamatojumos, ir neprecīzi vai jebkurā gadījumā nav pietiekami pamatoti, lai konstatētu atbalstu bruņotiem grupējumiem, nelikumīgi izmantojot vai tirgojot dabas resursus Centrālāfrikas Republikā.
- 93 Jānorāda, ka starp apstākļiem, kuri aprakstīti apstrīdētā akta pielikuma B.1. punktā iedaļā “Papildu informācija”, kas pamato Padomes noteikto iekļaušanas pasākumu, ir iekļauti šādi pieci pamatojumi:

“[*Badica* un *Kardiam*] sniedza atbalstu bruņotiem grupējumiem Centrālāfrikas Republikā, proti, bijušajai apvienībai *Séléka* un Antibalaka, nelikumīgi izmantojot un tirgojot dabas resursus, tostarp dimantus un zeltu.

2014. gadā [*Badica*] turpināja iepirkt dimantus no Brias un Samvandžas (Augškoto province) Centrālāfrikas Republikas austrumos, kur bijušās apvienības *Séléka* spēki uzliek nodokļus gaisa kuģiem, kas transportē dimantus, un saņem drošības maksājumus no dimantu ieguvējiem. Vairāki ieguvēji, kas Briā un Samvandžā veic piegādes *B[adica]*, ir cieši saistīti ar bijušās apvienības *Séléka* komandieriem.

2014. gada maijā Beļģijas iestādes konfiscēja divus dimantu sūtījumus *B[adica]* pārstāvēniecībai Antverpenē, kura Beļģijā ir oficiāli reģistrēta kā *K[ardiam]*. Eksperti uzskata, ka pastāv liela iespēja, ka konfiscēto dimantu izcelsme ir Centrālāfrikas Republikā, un tiem ir iezīmes, kas ir tipiskas dimantiem no Samvandžas un Brias, kā arī no Nolas (Sanga-Mbaeres province) valsts dienvidrietumos.

Tirgotāji, kas iepirka no Centrālāfrikas Republikas, tostarp no valsts rietumiem, uz ārvalstu tirgiem nelegāli pārvestus dimantus, Kamerūnā darbojās *B[adica]* vārdā.

2014. gada maijā *B[adica]* eksportēja arī zeltu, kas ražots Jalokē (Ombela-Mpoko province), kur amatnieku zelta raktuves līdz 2014. gada februāra sākumam atradās *Séléka* kontrolē, līdz kontroli pārņēma Antibalaka grupas.”

- 94 Vispirms ir pašā sākumā jānorāda, ka Padome pareizi atsaucas uz ANO galīgo ziņojumu, lai atbalstītu prasītājiem paziņotos pamatojumus. Tas, ka prasītāji apstrīdēja apgalvojumus, kas izklāstīti šajā ziņojumā, vien neļauj uzskatīt, ka Padome nevarēja uz to atsaukties (spriedums, 2015. gada 14. janvāris, *Gossio/Padome*, T-406/13, nav publicēts, EU:T:2015:7, 72. punkts). Turklāt prasītāju apgalvojumi nav šķērslis tam, lai Vispārējā tiesa balstītos uz ANO galīgo ziņojumu.
- 95 Atbilstoši ekspertu grupas pienākumiem, kas izklāstīti ANO galīgā ziņojuma 7. punktā, prasītājiem bija pieejami svarīgākie pierādījumi, kas ir apstrīdētā akta pamatā, it īpaši ziņojums, kā arī tā pielikumi, jo minētais ziņojums galu galā bija publiski pieejams. Turklāt no ANO galīgā ziņojuma un koordinators 2015. gada 28. aprīļa vēstules izriet, ka ekspertu grupa ir uzklusijusi prasītājus vismaz divas reizes, proti, 2014. gada aprīlī un 2015. gada janvārī, un ka viņi nav atbildējuši uz minētās grupas 2014. gada jūnijā izteikto lūgumu satikties. Visbeidzot no šī ziņojuma 5.–8. punkta izriet, ka ekspertu grupa balstījās uz stingru metodoloģiju, kuru iepriekš definējusi kompetentā ANO struktūra un kurā respektētas tiesības uz aizstāvību.
- 96 Attiecīgā lēmuma tiesiskuma pārbaude attiecas uz tā pamatojumam minēto faktu un apstākļu pārbaudi tāpat kā uz pierādījumu un informācijas, uz kuru šis vērtējums balstīts, pārbaudi (spriedums, 2009. gada 14. oktobris, *Bank Melli Iran/Padome*, T-390/08, EU:T:2009:401, 37. punkts).
- 97 Tādējādi rīcības brīvība, kas ir Padomei šajā jomā, neliedz Savienības tiesai tiesiskuma pārbaudes ietvaros pārbaudīt faktu, uz kuriem balstījusies Padome, saturisko pareizību. Pamattiesību hartas 47. pantā garantētā pārbaudes tiesā efektivitāte tāpat nozīmē, ka Savienības tiesai ir jānodrošina, lai šis lēmums, kam attiecībā uz konkrēto personu vai vienību ir individuāla piemērojamība, būtu balstīts uz pietiekami drošiem faktiem. Tas nozīmē, ka ir jāpārbauda pamatojuma izklāstā norādītie fakti, kas ir minētā lēmuma pamatā, tādēļ pārbaudē tiesā nav jāizvērtē tikai norādīto iemeslu abstrakta ticamība, bet arī tas, vai ir pamatoti šie apsvērumi vai vismaz viens no tiem, kurš tiek uzskatīts par pašu par sevi pietiekamu šā pašā lēmuma pamatojumam (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119. punkts; skat. arī spriedumu, 2015. gada 21. aprīlis, *Anboubā/Padome*, C-605/13 P, EU:C:2015:248, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 98 Tādējādi, ņemot vērā, ka attiecīgie ierobežojošie pasākumi ir preventīvi, ja, veicot apstrīdētā lēmuma tiesiskuma pārbaudi, Savienības tiesa uzskata, ka vismaz viens no Sankciju komitejas iesniegtajā pamatojuma izklāstā minētajiem apsvērumiem ir pietiekami precīzs un konkrēts, ka tas ir pamatots un pats tādējādi ir pietiekams pamats šā lēmuma pamatojumam, ar to, ka pārējie minētie apsvērumi tādi nav, nevar tikt pamatota minētā lēmuma atcelšana (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 130. punkts).
- 99 Šāds vērtējums ir jāveic, pārbaudot pierādījumus un informāciju nevis izolēti, bet gan kontekstā, kurā tie iekļaujas. Padome ir izpildījusi savu pierādīšanas pienākumu, ja Savienības tiesā tā sniedz pietiekami konkrētu, precīzu un saskaņotu norāžu kopumu, kas ļauj konstatēt, ka pastāv pietiekama saikne starp personu, uz kuru attiecas līdzekļu iesaldēšanas pasākums, un apkaroto režīmu. (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 21. aprīlis, *Anboubā/Padome*, C-605/13 P, EU:C:2015:248, 51. un 53. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 100 Ņemot vērā judikatūru, kas minēta 99. punktā iepriekš, ir jāizvērtē prasītāju izvirzītie argumenti attiecībā uz pamatojumiem, kas norādīti 93. punktā iepriekš.
- 101 Pirmām kārtām prasītāji apstrīd otrajā pamatojumā norādīto pirkumu nelikumību, it īpaši tāpēc, ka neesot noticis attiecīgo dimantu eksports.
- 102 Tomēr, kā tas izriet no 99. punkta iepriekš, informācijas elementu izvērtējumam jānotiek nevis izolēti, bet gan kontekstā, kurā tie iekļaujas.

- 103 Otrais pamatojums, kas attiecas uz “atbalstu” bruņotiem grupējumiem, ir jālasa kopā ar trešo un ceturto pamatojumu, kuri norāda uz dimantu nelikumīgu izmantošanu. Vēl jo vairāk tāpēc, ka ANO galīgais ziņojums nepārprotami sasaista, no vienas puses, prasītāju veikto dimantu iegādi Briā un Samvandžā (otrais pamatojums) un, no otras puses, prasītājiem adresēto dimantu, kuri, iespējams, nosūtīti no šīm teritorijām, konfiscēšanu Antverpenē (trešais pamatojums).
- 104 Tādējādi ANO galīgā ziņojuma 127. punktā ir norādīts, ka “ekspertu grupa uzskata, ka dimanti no Brias un Samvandžas, teritorijām, kas atrodas bijušās apvienības *Séléka* kontrolē, kurus nelikumīgi iepirkusi *Badica* vai kuri iepirkti tās vārdā, atradās Antverpenē konfiscētajā sūtījumā”.
- 105 Šī saikne turklāt ir skaidri minēta ANO galīgā ziņojuma kopsavilkumā, kurā ir norādīts, ka “ekspertu grupa uzskata, ka daži Beļģijā konfiscētie dimanti bija no Samvandžas un Brias (Augškoto province) valsts austrumos, kur bijušā apvienība *Séléka* uzliek nodokļus lidmašīnām, kas pārvadā dimantus, un saņem no dimantu ieguvējiem maksājumus apmaiņā pret aizsardzību [...]”. Turklāt prasītāji savos rakstveida apsvērumos neapstrīd šo saikni.
- 106 No tā izriet, ka prasītāju arguments par to, ka nav notikusi nelikumīga iegāde, ir jānoraida. No iepriekš minētā izriet, ka otrajā pamatojumā minētie dimanti ir faktiski eksportēti un tāpēc ir notikusi nelikumīga izmantošana, ciktāl saskaņā ar Kimberli procesu jebkāds dimantu eksports attiecīgajā laika posmā bija aizliegts.
- 107 Šajā ziņā iespējamo pirkumu nelielais daudzums un apgalvotā nepieciešamība iekasēt avansa maksājumus no uzticamiem ieguvējiem un saglabāt to tiklu nekādi neiespaido, pirmkārt, atbalsta pastāvēšanas bruņotiem grupējumiem un, otrkārt, attiecīgās tirdzniecības nelikumīgo raksturu.
- 108 Turklāt ir jānorāda, ka otrajā pamatojumā norādītais fakts, ka “2014. gadā [*Badica*] turpināja iepirkt dimantus” Briā un Samvandžā, pat pieņemot, ka tas tiek interpretēts atsevišķi, arī atspoguļo nelikumīgu tirdzniecību, pat ja Kimberli process principā attiecas tikai uz dimantu eksportu. Kā to norāda Padome, prasītāji nesniedz nevienu argumentu attiecībā uz konstatējumu ekspertu grupas 2014. gada 1. jūlija progresa ziņojuma 60. punktā, saskaņā ar kuru:
- “Martā [*Badica*] krājumos bija 760 karāti dimantu. Tās izpilddirektors paziņoja ekspertu grupai, ka sabiedrība vairs neiepērk dimantus, jo Centrālāfrikas Republika ir izslēgta no Kimberli procesa sertifikācijas sistēmas [...]. Tomēr otrreizēja *Badica* krājumu inventarizācija 2014. gada aprīlī atklāja, ka sabiedrība bija iepirkusi papildu 1698 karātus 292 917 dolāru vērtībā Briā un Samvandžā. Dimantus, kurus *Badica* glabāja savas noliktavās, kalnraktuvju iestādes vēl nebija aizzīmogojušas un datējušas, kā tam vajadzēja būt saskaņā ar ceļvedi, ar kuru Centrālāfrikas iestādes, lai varētu atkal pievienoties Kimberli procesam, iepazīstināja 2013. gada jūnijā.”
- 109 Turklāt attiecībā uz otro pamatojumu, saskaņā ar kuru bijušā apvienība *Séléka* iekasē maksājumus no dimantu kalnračiem, lai garantētu to drošību, prasītāji būtībā apgalvo, ka atbalsts, kas bijušai apvienībai *Séléka* sniegts ar šiem drošības maksājumiem, nav attiecināms uz viņiem. Šajā ziņā viņi norāda, ka ieguvēji un kalnrači, kas veikuši drošības maksājumus bijušajai apvienībai *Séléka*, saskaņā ar Centrālāfrikas kalnraču kodeksu ir neatkarīgi. Līdz ar to *Badica* nevar būt atbildīga par ieguvēju uzvedību, par kuru tā turklāt nezināja. Otrais pamatojums tādējādi pats par sevi esot nepietiekams, lai raksturotu atbalstu bruņotiem spēkiem.
- 110 Tomēr ir acīmredzami, ka prasītāji neapstrīd nedz dimantu iepirkšanu no ieguvējiem, kas savukārt veic iegādes no kalnračiem, nedz arī nodokļu maksājumus, kas caur šiem dimantu tirdzniecības starpniekiem veikti bijušās apvienības *Séléka* struktūrām. Šajos apstākļos ir jānorāda, ka, ņemot vērā iepriekš minēto, turpinot attiecīgajā laika posmā iepirkt dimantus no ieguvējiem, ko viņi nenoliedz, prasītāji acīmredzami ir snieguši atbalstu bruņotiem grupējumiem.

- 111 Šajā ziņā tas, ka prasītāji neveica tiešus drošības maksājumus bijušai apvienībai *Séléka*, pat pieņemot, ka tā ir taisnība, neietekmē atbalsta esamību minētajiem spēkiem. Faktiski pamatojumu kopsavilkums aprobežojas ar vispārēju atsauci uz atbalstu, nevis atsauci uz tiešu atbalstu.
- 112 Turklāt nevar tikt izslēgts, ka vismaz daļa no nodokļiem, kurus bijušajai apvienībai *Séléka* samaksājuši dimantu tirdzniecības starpnieki, ir tikusi iekļauta prasītāju samaksātajā gala cenā, tiem iepērkot dimantus.
- 113 Visbeidzot ir jānorāda, ka, ņemot vērā lietas kontekstu, ko raksturo, pirmkārt, pilsoņu kara izcelšanās Centrālāfrikas Republikā un, otrkārt, no tā izrietošā Centrālāfrikas Republikas izslēgšana no Kimberli procesa, prasītāji nevarēja nezināt par nodokļu iekasēšanu, ko konfliktējošie bruņotie spēki veica to kontrolētajās raktuvēs.
- 114 Šajos apstākļos arguments par to, ka prasītāji neesot zinājuši par šiem nodokļiem, ko veikuši dimantu tirdzniecības starpnieki, ir jānoraida kā nepamatots.
- 115 Turklāt, ciktāl prasītāji uzskata, ka otrajā pamatojumā sniegtie elementi, lai noteiktu atbalstu bruņotiem grupējumiem ar drošības maksājumiem, no vienas puses, un nolaišanās nodevām, no otras puses, ir nepietiekami izvērsti, ir jānorāda, ka šāds apgalvojums nav pamatots.
- 116 Vispirms prasītāji nepareizi norāda, ka nolaišanās nodevas, ko maksāja *Minair*, *Badica* māsasuzņēmums, bija nelielas ka minētās nodevas maksāja visi uzņēmumi, kas nodrošināja lidojumus attiecīgajos reģionos. No vienas puses, no ANO galīgā ziņojuma 123. punkta izriet, ka šo nodevu summa par katru nolaišanos bija noteikta no 75 ASV dolāriem Briā līdz 100 ASV dolāriem Samvandžā. Neatkarīgi no tā, ka šo nodevu maksājumi jebkurā gadījumā bija atbalsts bruņotajiem spēkiem, šādas nodevas nevar uzskatīt par nebūtiskām tajā smagajā ekonomiskajā stāvoklī, kādā pilsoņu kara laikā atradās Centrālāfrikas Republika. No otras puses, tas, ka šīs nodevas maksāja visi operatori, arī neietekmē faktu, ka minēto nodevu maksājums bija atbalsts bruņotajiem spēkiem.
- 117 Pretēji prasītāju apgalvotajam, ir jānorāda, ka ekspertu grupa neveica izmeklēšanu divus mēnešus pēc tam, kad Sankciju komiteja iekļāva viņu vārdus sarakstā, attiecībā uz iebildumu par nolaišanās nodevu un drošības maksājumiem bijušās apvienības *Séléka* struktūrām. No ANO galīgā ziņojuma 90. un 91. zemsvītras piezīmes izriet, ka šis iebildums balstās uz tikšanās reizēm, kas notika 2014. gada jūlijā un septembrī, proti, gandrīz gadu pirms prasītāju iekļaušanas sarakstā.
- 118 Visbeidzot, pretēji prasītāju apgalvotajam, apsūdzības par atbalstu bijušajai apvienībai *Séléka*, kas veikts ar drošības maksājumiem un nolaišanās nodevām, ir pamatotas ar pierādījumiem.
- 119 Pirmām kārtām attiecībā uz drošības maksājumiem no ANO galīgā ziņojuma 124. punkta, kurš balstīts uz divām līdzīgām liecībām, kuras 2014. gada 4. septembrī sniedzis ieguvējs Samvandžā, bet 2014. gada 21. jūlijā – Bangi (Centrālāfrikas Republika) Īpašās krāpšanas apkarošanas vienības komandieris, izriet, ka “ieguvēji (dimantu tirdzniecības starpnieki) no Samvandžas pārskaita [...] dienas naudu bijušās apvienības *Séléka* kareivjiem, kas sargā to telpas”, ka “Briā ekspertu grupa 2014. gada maijā konstatēja, ka bijušās apvienības *Séléka* kareivji sargāja galveno ieguvēju un darījumu cilvēku biroju telpas” un ka “Īpašās krāpšanas apkarošanas vienības komandieris apstiprināja, ka bijušās apvienības *Séléka* struktūrvienības Samvandžā guva labumu no dimantu tirdzniecības, pateicoties drošības līgumiem, ko tās bija noslēgušas ar ieguvējiem”. Tādējādi Padomes secinājumi par drošības maksājumiem ir pietiekami pamatoti.
- 120 Otrām kārtām attiecībā uz nolaišanās nodevu maksājumiem *Badica* apgalvo, ka tā neesot bijušajai apvienībai *Séléka* maksājusi šādas nodevas, šie nodokļi esot maksāti lidostas “iestādēm”, un ka *Minair* esot “nodalīts no *Badica*”, līdz ar to pirmās rīcību nevarētu pārnest otrajai.

- 121 Tomēr, pirmkārt, no ANO galīgā ziņojuma izriet, ka nolaišanās nodevas uzlika bijusī apvienība *Séléka*, nevis lidostas “iestādes”. Šajā ziņā ANO galīgā ziņojuma 123. punktā, kurš balstīts uz tikšanos ar ieguvēju Samvandžā 2014. gada 4. septembrī un tikšanos ar *Bangi* lidostas amatpersonu 2014. gada 21. jūlijā, ir norādīts šādi:
- “Pirms starptautisko spēku ierašanās Briā 2014. gada aprīlī bijusī apvienība *Séléka* uzlika nodevu par nolaišanos 75 dolāru apjomā Briā [...]. Samvandžā, kur satelītattēlos redzams, ka neapstrādātu dimantu ražošana šajos pēdējos mēnešos ir pieaugusi, [...] nav neviena no starptautiskajiem spēkiem. Bijusī apvienība *Séléka*, kuru komandē Beja Džumas [*Beya Djouma*] reģiona komandieris, iekasē nolaišanās nodevas 100 dolāru apmērā. Komerclidojumi uz Briu un Samvandžu tiek nodrošināti gandrīz katru nedēļu. Nodevas parasti maksā uzņēmums, kurš nomā lidaparātu.”
- 122 Otrkārt, kā tas izriet no ANO galīgā ziņojuma 122. punkta, *Minair* un *Badica* ietilpst vienā grupā, proti, *Groupe Abdoukarim*, kuru vada M. *Abdoul-Karim Dan Azoumi*. Ir jānorāda, ka attiecīgās nodevas tika maksātas, transportējot *Badica* dimantus. Šajā ziņā, kā tas izriet no šī sprieduma 111. punkta, pamatojumu kopsavilkumā ir vienīgi vispārēja atsauce uz atbalstu, nevis atsauce uz tiešu atbalstu.
- 123 Otrkārt, attiecībā uz trešo pamatojumu prasītāji apgalvo, ka izvērtējums, ka “pastāv liela iespēja, ka konfiscēto dimantu izcelsme ir Centrālāfrikas Republikā un tiem ir iezīmes, kas ir tipiskas dimantiem no Samvandžas un Brias, kā arī no Nolas (Sanga-Mbaeres province) valsts dienvidrietumos”, tiek atzīts par spēkā neesošu ar *Dubai Diamond Exchange* prezidenta presē publicēto paziņojumu, kurā norādīts, ka “[dimantu] izcelsme varētu būt no Gvinejas, Dienvidāfrikas vai neskaitāmām citām vietām” (ANO galīgā ziņojuma 23. pielikums).
- 124 Tomēr ir jānorāda, ka, pirmkārt, *Dubai Diamond Exchange* prezidenta paziņojums balstījās uz citiem attēliem, nevis tiem, kas bija Beļģijas iestāžu rīcībā, un, otrkārt, secinājumu, ka “ir ļoti iespējams, ka konfiscēto dimantu izcelsme ir Centrālāfrikas Republikā”, atbalsta Kimberli procesa dimantu ekspertu darba grupas paziņojumi, kas izklāstīti ANO galīgā ziņojuma 115. punktā.
- 125 Turklāt, kā tas izriet no ANO galīgā ziņojuma 121. punkta, secinājumu par dimantu iespējamo izcelsmi Centrālāfrikas Republikā e-pasta sarakstē apstiprināja Kimberli procesa dimantu ekspertu darba grupas priekšsēdētājs tiesvedībā, kuru Beļģijā pret prasītājiem uzsāka Beļģijas Federālās iestādes.
- 126 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar ANO galīgā ziņojuma 121. punktu e-pasta sarakstē ar Beļģijas Federālajām iestādēm “tika norādīts, ka daži neapstrādāti dimanti redzami konfiscēto sūtījumu fotogrāfijās un tiem ir iezīmes, kas ir tipiskas dimantiem no Nolas (Sanga-Mbaeres province) valsts dienvidrietumos, bet citiem ir iezīmes, kas ir tipiskas dimantiem no Samvandžas un Brias (Augškoto province) valsts austrumos”.
- 127 Turklāt, ciktāl prasītāji kritizē to, ka ekspertu grupa nesazinājās ar diviem piegādātājiem Dubaijā, kas bija nosūtījuši Beļģijā konfiscētos dimantus, vai ar izmeklēšanas tiesnesi Beļģijā, ir jānorāda, ka viņi nepierāda to, kā šāds kontaktu trūkums būtu negatīvi ietekmējis procedūru vai arī ka šāds pienākums gultos uz ekspertu grupas veikto izmeklēšanu.
- 128 Visbeidzot, pretēji prasītāju apgalvotajam, tas, ka uz 18 sūtījumiem, kas saņemti pirms strīdīgajiem sūtījumiem, negūlās Beļģijas iestāžu aizdomas, neietekmē vērtējumu par diviem strīdīgajiem sūtījumiem, kurus minētās iestādes identificēja.
- 129 Treškārt, attiecībā uz ceturto pamatojumu prasītāji apstrīd pamatotību secinājumam, ka “tirgotāji, kuri iegādājas dimantus, kas nelegāli uz ārvalstu tirgiem izvesti no Centrālāfrikas Republikas, it īpaši valsts rietumu daļas, darbojas Kamerūnā *B[adica]* aizsegā”. Tomēr ir jānorāda, ka minētais vērtējums ir detalizētāk izvērtēts ANO galīgajā ziņojumā. Tajā, it īpaši 125. punktā, ir norādīts, atsaucoties uz daudziem paziņojumiem, ka “ekspertu grupa ir apkopojusi detalizētas liecības no valdības un dimantu

ieguves avotiem, ka *Badica* arī tirgojas ar dimantiem no Centrālāfrikas Republikas, kas nelegāli tiek izvesti no valsts”. Tajā precizēts, ka “šie avoti ziņo, ka kāds Al Hadži Idriss Gudašs [*Al Hadj Idriss Goudache*] nodarbojas ar dimantu kontrabandu *Badica* vārdā” un ka “pēc tam, kad 2014. gada janvārī demisionēja M. Džotodia, bijušās apvienības *Séléka* priekšsēdētājs, Gudašs atstāja Centrālāfrikas Republiku un devās uz Kamerūnu, un uzturējās tur Garua-Bulai [*Garoua-Boulai*], Bertuā [*Bertoua*] un Dualā [*Douala*], pirms apmetās Kuserī [*Kousseri*], Kamerūnas pašā ziemeļu daļā, netālu no Ndžamenas [*N'Djamena*]”.

- 130 Šajā ziņā, ciktāl prasītāji apgalvo, ka minētajos paziņojumos neesot minēts reģistrētāja vārds un tie nebalstoties uz pienācīgā veidā iesniegtiem ziņojumiem, ir jāatgādina, ka Padomes pienākumus apstrīdētājā aktā nevar salīdzināt ar dalībvalsts valsts tiesas pienākumiem kriminālprocesā (skat. 78. punktu iepriekš), jo vairāk tāpēc, ja, kā šajā lietā, izmeklēšana notika valstī, kurā norisinājās pilsoņu karš (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 7. aprīlis, *Akhras*/Padome, C-193/15 P, EU:C:2016:219, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 131 Ceturtkārt, attiecībā uz piekto pamatojumu, prasītāji apgalvo, ka zelta eksports, kas minēts šajā pamatojumā, esot veikts likumīgi, kā to apliecina oficiāla atļauja, kas pievienota ANO galīgā ziņojuma 33. pielikumā. Šajā ziņā, kā to pamatoti norāda prasītāji, piektais pamatojums šajā lietā, kā tas izriet no ANO galīgā ziņojuma 136. punkta, balstās uz oficiālu 2014. gada 5. maija atļauju, kas pievienota minētā ziņojuma 33. pielikumā, ar kuru atļauj eksportēt 827 gramus zelta. Šajos apstākļos nekas neļauj noteikt piektajā pamatojumā minētā 2014. gada maija eksporta nelikumīgo raksturu. Tāpēc ir jāņem vērā, ka piektajā pamatojumā minētā zelta eksports neļauj noteikt atbalstu bruņotiem grupējumiem, nelikumīgi izmantojot vai tirgojot zeltu.
- 132 Tomēr tas, ka piektais pamatojums neļauj secināt atbalstu bruņotiem grupējumiem, nelikumīgi izmantojot vai tirgojot zeltu, neietekmē apstrīdētā akta pamatotību. Kā tas tika atgādināts 98. punktā iepriekš, ņemot vērā, ka attiecīgie ierobežojošie pasākumi ir preventīvi, ja, veicot apstrīdētā lēmuma tiesiskuma pārbaudi, Savienības tiesa uzskata, ka vismaz viens no Sankciju komitejas iesniegtā pamatojuma izklāstā minētajiem apsvērumiem ir pietiekami precīzs un konkrēts, ka tas ir pamatots un pats tādējādi ir pietiekams pamats šā lēmuma pamatojumam, ar to, ka pārējie minētie apsvērumi tādi nav, nevar tikt pamatota minētā lēmuma atcelšana (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./ *Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 130. punkts).
- 133 Ir jānorāda, ka, kopā ņemot, citi pamatojumi, kas minēti Sankciju komitejas paziņojumā, lietas kontekstā ir pietiekami precīzi, konkrēti un detalizēti, lai paši par sevi būtu pietiekams pamats apstrīdētā akta atbalstam, sniedzot atbalstu bruņotiem grupējumiem, nelikumīgi izmantojot vai tirgojot dabas resursus Centrālāfrikas Republikā.
- 134 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jānorāda otrais pamats bez nepieciešamības lemt par ANO 2015. gada 21. decembra ziņojuma pieņemamību, ja tas ir pieņemts pēc apstrīdētā akta, lai noteiktu iebildumu, kas balstīts uz drošības maksājumiem. Tā kā, kā tas izriet no 119. punkta iepriekš, iebildums, kas balstīts uz drošības maksājumiem, ir pietiekami pamatots, tad arguments, kas balstīts uz minētā iebilduma pamatošanu ar vēlākiem pierādījumiem, ir jānorāda kā nebūtisks. Tas pats arī attiecas uz argumentu, kas balstīts uz iebildumu raksta laikā *Amnesty International* 2015. gada 30. septembrī sagatavoto ziņojumu un ekspertu grupas 2015. gada 7. decembra atbildi prasītājiem, pamatojumi iekļaušanai sarakstā bija juridiski pietiekami pamatoti ANO galīgajā ziņojumā, kura pieņemamība netiek apstrīdēta.

Par trešo pamatu par to, ka Padome nav veikusi lietas apstākļu izvērtējumu

- 135 Prasītāji apgalvo, ka Padome, aprobežojoties tikai ar Drošības padomes 2015. gada 20. augusta lēmuma transponēšanu, nav pienācīgi izvērtējusi lietas apstākļus. Šajā ziņā lietas materiālos neesot pierādījumu par to, ka Padome būtu pārbaudījusi pierādījumu attiecībā uz prasītājiem atbilstību un pamatotību,

tādējādi padarot apstrīdēto aktu par nelikumīgu. Padome tādējādi esot automātiski transponējusi ANO sankcijas, neņemot vērā 2013. gada 18. jūlija spriedumu Komisija u.c./Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518). Prasītāji šajā ziņā norāda, ka tad, kad Padome pieprasīja pierādījumus no Sankciju komitejas, tā tai tos nesniedza.

136 Padome apstrīd šos argumentus.

137 Kā tas bija norādīts 86.–89. punktā iepriekš, Padomei nebija pienākuma pārbaudīt faktus un apstākļus, kas pamato ANO sarakstā iekļaušanas pasākumu. Atbilstīgi 2013. gada 18. jūlija spriedumam Komisija u.c./Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 114. punkts un tajā minētā judikatūra), ja attiecīgā persona iesniedz apsvērumus par pamatojuma izklāstu, kompetentajai Savienības iestādei ir pienākums, ņemot vērā šos apsvērumus un tiem pievienotos iespējamās attaisnojošos pierādījumus, rūpīgi un objektīvi izvērtēt izvirzītā pamatojuma pamatotību. Tādējādi Padomei nevar pārņemt to, ka tā, izstrādājot rezolūciju, kas ir pamatā apstrīdētajam aktam, nav pieprasījusi no Sankciju komitejas informācijas vai pierādījumu elementus, lai atbalstītu pret prasītājiem vērstos apgalvojumus, un tādējādi, kā uzskata prasītāji, “esot automātiski transponējusi ANO sankcijas”.

138 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, trešais pamats un līdz ar to visa prasība kopumā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

139 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājiem spriedums ir nelabvēlīgs, tiem jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Padomes prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (devītā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) *Bureau d'achat de diamant Centrafrique (Badica) un Kardiam* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Gervasoni

Madise

Kowalik-Bańczyk

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2017. gada 20. jūlijā.

[Paraksti]